

Takas Analizinde Dikkat Edilmesi Gerekenler

Takas analizinde öncelikle dikkat edilmesi gereken durumlardan biri, ilgili şirket paylarını en çok elinde bulunduran aracı kurumun takas değişimi diyebiliriz. Onun dışında takasta ilk 5 sıranın değişimi, daha çok yabancı yatırımcıların ordinolarının döndüğü aracı kurumların takas değişimleri, yatırım fonları ve emeklilik fonlarının takas değişimi gibi durumlar da önemlidir.

Takas Analizi Ekranı

Örneklerle gidelim. İlk olarak aracı kurumlarda bulunan takas paylarını görebileceğimiz ekrana gidelim. Burada aracı kurumların takasında yer alan hisselerin 8 olarak değişimini görmekteyiz. Tabii ki buradaki değişimler, hisselerin fiyat değişimlerinden de kaynaklanmakta, ancak ayrı ayrı aracı kurumlara baktığımızda farklı hisselerde pay bazlı değişimleri de görebiliriz. Özellikle haftalık ve aylık kayda değer artış veya azalışlar görüldüğünde kurumların üzerine tıklayarak bu durumun hangi hisselerden kaynaklandığına bakmak faydalı olabilir.

Emeklilik Fonları

Farklı şekillerde de takas analizi işimize yarabilir. Örneğin, bu sayfadan emeklilik fonlarını seçelim. Burada emeklilik fonlarından son zamanlarda çıkışlara baktığımızda ISCTR, EKGYO, AKBNK gibi Bist 30 hisselerinde çıkışlar görmekteyiz. Emeklilik fonları, bildiğiniz gibi çok büyük oranda “gönüllü BES” diye tabir edilen sistemdeki yatırımcıların tercihlerine göre değişiyor. Dolayısıyla Borsa İstanbul’un genelinde bir düşüş olduğunda, risk iştahı azaldığında BES katılımcılarının hisse senedi fon tercihini değiştirebildiğini ve bu durumun da emeklilik fonlarının takasından çıkış olarak gözüktüğünü söyleyebiliriz.

Dolayısıyla takas değişimleri, piyasanın mevcut durumunu kuş bakışı görmek için de önemli olabiliyor. Şimdi bir hisseye gidelim ve takasında en büyük pay sahibi olan kurumların değişimlerini inceleyelim.

Takasta İlk Sıralarda Yer Alan Kurumlardaki Değişimler

Örneğin yukarıda gördüğümüz takas görünümü son 1 ayda %200’e yakın prim yapan bir hisseye ait. Tabii olağandışı bir süreç, ancak takas tarafına baktığımızda ilk 3 kurumda aylık ve 3 aylık olarak pozisyonların arttığı gözüküyor.

Yatırım Fonları

Ayrıca bu hissede yatırım fonlarının takas seyrine baktığımızda da 3-4 ay boyunca takastaki payın arttığını görüyoruz. Genel olarak yatırım fonlarının, emeklilik yatırım fonlarının ve Citibank gibi yabancı kurumların takas değişimleri yatırımcılar tarafından fiyatlamayı etkileyen faktörler arasında görülüyor.

Sermaye Artırımları

Takas analizinde dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta bedelli/bedelsiz sermaye artırımları ve dolaşıma eklenen paylardır. Örneğin aşağıda bir hissenin son 1 ayda takasındaki artış ve azalışlar görülmektedir.

Görüldüğü gibi çok ciddi artışa rağmen, çok düşük bir azalış görülmektedir. Bu durum sermaye artırımından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bu zaman dilimlerinde takas analizi yapmak güçleşir. İlk tarih ve son tarihte dolaşımdaki pay adedi aynı olduğunda daha kolay takas analizi yapılabilir. Aynı durum, dolaşımdaki payın arttığı, yani merkezi tipe dönüşüm duyurularının olduğu zamanlarda, patronların, ortakların veya daha önce hissede yaptığı işlemler nedeniyle payı satmama tedbiri sona eren kişilerin dolaşımdaki pay sayısını artırdığı durumlarda da geçerlidir. Bu zaman dilimlerinde de ilk ve son tarihteki dolaşımdaki pay sayısı aynı olmayacağından takas analizi kolay değildir. Değişimi bu periyotlarda seyretmek güçtür. Dolaşımdaki payın arttığı durumlarda daha çok borsada mı, yoksa borsa dışında mı satış yapıldığı ve satılan yani dolaşıma yeni eklenen payların satış fiyatlarına odaklanmak gereklidir.

Yabancı Takasındaki Değişim

Özellikle likit, ortalama işlem hacmi ve fiili dolaşımdaki piyasa değeri yüksek, geçmişinde sık sık yabancı yatırımcıların ilgisine mazhar olmuş şirketlerde fiyatlamayı etkileyen önemli faktörlerden biri takastaki yabancı yatırımcı payının değişimidir.

Bunu en kolay görebileceğimiz alan, Fintables’da bir hissenin içine girdiğimizde takas analizi kısmındaki aylık yabancı takas değişimidir. Ayrıca bu alanın tabiri caizse sağlamasını, gerçek zamanlı kısmından yapabiliriz.

Yukarıda görüleceği üzere özellikle son 3 ayda takasta en çok payı artan kurumlar Citibank Yabancı ve Deutsche Bank Yabancı’dır.

Özetle yabancı takasındaki değişim Aselsan gibi, Bist 30, hatta Bist 50 endeksindeki hisselerde fiyatlamayı etkileyen önemli bir faktördür ve takas analizinde ilk dikkat edilmesi gerekenlerdendir. Burada yapılması gereken noktalardan biri, haftalık kayda değer bir artış olduğunda devamını takip etmeye başlamaktır. Zira özellikle 2 aylık, 3 aylık kayda değer bir yabancı alımı sonrası ciddi bir getiri oluşmuş olabilir.

Sonuç

Takas analizinde farklı konulara dikkat etmek gerekir. Bu konuların önem sırası, hisselerin bulunduğu endeks, ortalama işlem hacmi, fiili dolaşımdaki pay piyasa değeri, şirketin geçmişinde yabancı ilgisinin olup olmadığına göre değişir. İlerleyen yazılarda takasın teknik analiz ve temel analiz ile nasıl harmanlanabileceğine göz atacağız.